

Sygn. akt III UK 141/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

o datę wypłaty emerytury, stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego i odsetki,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 stycznia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 maja 2014 r. oddalił apelację ubezpieczonego R. S. od wyroku Sądu Okręgowego w S. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2013 r. oddalającego odwołania ubezpieczonego od decyzji ZUS. Oddziału w S. z dnia 26 stycznia 2010 r. przyznającej ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych poczynając od 17 czerwca 2003 r. i zawieszającej wypłatę tego świadczenia w oparciu o art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu U. [...] (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) wobec kontynuowania przez ubezpieczonego zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, a także od decyzji z dnia 10 stycznia 2012 r. odmawiającej ubezpieczonemu wypłaty odsetek od decyzji z

dnia 9 czerwca 2005 r. z uwagi na zasadne zawieszenie wypłaty emerytury z powodu nierozwiązania stosunku pracy.

W uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że brak jest podstaw do obarczania organu rentowego odpowiedzialnością za nie wydanie decyzji o prawie do świadczenia bezpośrednio po wpływie wniosku o emeryturę z dnia 2 czerwca 2003 r., ponieważ wówczas ubezpieczony nie przedstawił świadectwa pracy w warunkach szczególnych zawierającego potwierdzenie co najmniej 15-let pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat, 11 miesięcy i 16 dni takiej pracy. Żądanie ubezpieczonego zgłoszone w 2003 r. nie było zatem jednoznacznie udowodnione, a dla przyznania świadczenia niezbędne było przeprowadzenie postępowania sądowego. Dopiero w dniu 20 września 2004 r. ubezpieczony przedłożył w organie rentowym „nowy dowód w sprawie: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 6 września 2004 r., wystawione przez A.”, który dopełnił wymagany staż pracy w szczególnych warunkach. Zatem dopiero przeprowadzone przed Sądem Okręgowym w S. postępowanie dowodowe (kolejno sygn. VII U [...], III AUa [...], VII U [...], III AUa [...], II UK [...], III AUa [...]), pozwoliło w oparciu o nowe dowody, nieznanne organowi rentowemu w dacie wydawania decyzji z dnia 8 sierpnia 2003 r., na wydanie wyroku przyznającego ubezpieczonemu emeryturę, a na jego podstawie zaskarżonej decyzji z dnia 26 stycznia 2010 r. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że odmowa wypłaty odsetek od niewypłaconego świadczenia była prawidłowa. Sam fakt, że organ rentowy ostatecznie przegrał proces (doszło do przyznania emerytury przez sąd) nie uzasadnia wypłaty odsetek od tego świadczenia za okres od 17 czerwca 2003 r. do 14 czerwca 2005 r., gdyż organ rentowy nie ponosi winy za nie wydanie w 2003 r. decyzji przyznającej prawo do emerytury wobec nie wyjaśnienia w tamtym czasie wszystkich okoliczności niezbędnych do przyznania świadczenia. Wobec prawidłowego zawieszenia wypłaty emerytury (do 14 czerwca 2005 r.) brak było świadczenia, od którego można zasadnie żądać odsetek za opóźnienie w wypłacie.

W skardze kasacyjnej ubezpieczony zarzucił naruszenie następujących przepisów prawa procesowego: art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., art. 365 § 1 k.p.c. w związku z art. 366 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. i

art. 328 § 2 k.p.c., art. 365 § 1 k.p.c., art. 366 k.p.c., a także naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) oraz art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, a także art. 2 i art. 32 Konstytucji RP. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się „do ustalenia czy w sytuacji pozbawienia ubezpieczonego możliwości wyboru pomiędzy pobieraniem świadczenia emerytalnego a dalszym pozostawaniem w stosunku pracy wskutek wydania decyzji odmownej w przedmiocie uzyskania prawa do emerytury zastosowanie znajdzie art. 103 ust 2a” ustawy emerytalnej.

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i jego zmianę przez ustalenie, że skarżącemu przysługuje wypłata przyznanej wyrokiem sądu emerytury od dnia 17 czerwca 2003 r. do dnia 14 czerwca 2005 r. wraz z odsetkami ustawowymi oraz orzeczenie w tym zakresie obowiązku zwrotu przez organ rentowy kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za wszystkie dotychczasowe instancje oraz w postępowaniu przez Sądem Najwyższym, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...] lub innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do rozpoznania już dlatego, że istotny zakres kontestowanej skargi w części dotyczącej „daty wypłaty emerytury” został negatywnie osądzony postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III UK 37/12, który odmówił przyjęcia do rozpoznania wcześniejszej skargi w tym przedmiocie. W poddanej aktualnie przesądowi skardze kasacyjnej, poza tak osądzonym twierdzeniem o rzekomo oczywistym uzasadnieniu skargi, sformułowano zagadnienie prawne „sprowadzające się do ustalenia czy w sytuacji pozbawienia ubezpieczonego możliwości wyboru pomiędzy pobieraniem

świadczenia emerytalnego a dalszym pozostawaniem w stosunku pracy wskutek wydania decyzji odmownej w przedmiocie uzyskania prawa do emerytury zastosowanie znajdzie art. 103 ust 2a” ustawy o emeryturach i rentach. Tymczasem na gruncie imperatywnej treści wymienionej normy prawnej jest to zagadnienie pozorne niewymagające wyjaśnienia ani wykładni przepisu, który bezwzględnie wymagał rozwiązania stosunku pracy jako ustawowego warunku wypłaty świadczeń emerytalnych. Ponadto skarżący bezpodstawnie obarcza organ rentowy winą za „pierwotną” odmowę ustalenia uprawnień emerytalnych, które zostały mu przyznane w sądowej procedurze odwoławczej, ale po przedłożeniu nowego dokumentu „w postaci świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez P. [...] „A.” spółkę z o.o. w S.”. Równocześnie wobec kontynuowania zatrudnienia w tej spółce organ rentowy zawiesił wypłatę sądownie ustalonej emerytury na podstawie imperatywnej normy art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. W konsekwencji żądania skarżącego stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, który działał zgodnie z wymienioną imperatywną normą prawną, a zatem nie pozostawał w opóźnieniu, ani żądanie zasądzenia odsetek, które nie przysługiwały z powodu zawieszenia wypłaty emerytury, pozbawione były podstaw prawnych. Na gruncie art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej wykluczone było pobieranie emerytury bez rozwiązania wszystkich stosunków pracy, w których uprawniony pozostawał bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04, OSNP 2005 nr 3, poz. 41). Ponadto wskutek kontynuowania zatrudnienia, które prowadziło do obligatoryjnego zawieszenia wypłaty terminowo przyznanej emerytury, skarżący nie poniósł szkody także dlatego, że ten „dodatkowy” staż pracowniczy mógł być uwzględniony w wymiarze przysługującego mu świadczenia emerytalnego. W konsekwencji skarżący oczywiście uporczywie bezzasadnie oczekiwał na zasądzenie roszczeń niemających podstaw prawnych ani racjonalnego uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

